

PIGGLE

Küçük Bir Kız Çocuğunun Psikanalizle Tedavisinin Öyküsü

D. W. Winnicott (1896-1971). İngiltere’de doğdu, pediatri alanında çalıştıktan sonra çocuk psikolojisi ve psikanalizle ilgilenmeye başladı. “Nesne ilişkileri kuramı”nın önde gelen isimlerinden biridir. Bebeklerle, çocuklarla ve anne babalarla yürüttüğü klinik çalışmalardan yola çıkarak psikanalize önemli katkılarda bulunmuştur. Britanya Psikanaliz Topluluğunun başkanlığını yürütmüştür. *Through Paediatrics to Psychoanalysis* (1958, Pediyatriden Psikanalize); *The Child, the Family and the Outside World* (1964, Çocuk, Aile ve Dış Dünya); *Maturational Processes and the Facilitating Environment* [1965, Olgunlaşma Süreçleri ve Kolaylaştırıcı Çevre]; *Playing and Reality* [Türkçesi: *Oyun ve Gerçeklik*, çev. Tuncay Birkan, İstanbul: Metis, 1988] gibi kitapları, çok sayıda makalesi yayımlanmıştır.

Özlem Yüksel 1971’de Ankara’da doğdu. Ankara Üniversitesi, DTCF İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü’nden mezun oldu. Çeşitli eğitim kurumlarında on yıl kadar yöneticilik ve İngilizce öğretmenliği yaptı. 2005’ten beri kitap çevirmenliği yapmaktadır. İngilizceden çevirdiği kitaplardan bazıları: *Camdan Kale* (Jeanette Walls, Marka, 2006); *Kan ve Petrol* (Michael Klare, Marka, 2006); *Gül, Haç ve Hilal* (Tim Willocks, Doğan Kitap, 2007); *Gecenin Anlamı* (Michael Cox, Doğan Kitap, 2008); *Asrın Vebası Narsisizm* (Jean M. Twenge, Kaknüs, 2010).

D. W. WINNICOTT

Piggle

Küçük Bir Kız Çocuğunun Psikanalizle
Tedavisinin Öyküsü

Yayına Hazırlayan
Dr. İshak Ramzy

Çeviren
Özlem Yüksel

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 5435
Cogito - 246

Piggle - Küçük Bir Kız Çocuğunun Psikanalizle Tedavisinin Öyküsü / D. W. Winnicott
Özgün adı: **The Piggle – An Account of the Psychoanalytic Treatment of a Little Girl**
Yayına Hazırlayan: **Dr. Ishak Ramzy**
Çeviren: **Özlem Yüksel**

Kitap editörü: **Şeyda Öztürk**
Düzeltili: **Korkut Tankuter**

Kitap tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **Merve Çakıroğlu**

Baskı: Vizyon Basımevi Kağıtçılık Matbaacılık ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.
Beylikdüzü Organize Sanayi Bölgesi Orkide Cad. No: 1/Z Beylikdüzü / İstanbul
Telefon: (0 212) 671 61 51 • Faks: (0 212) 671 61 50
Sertifika No: 28640

Çevriye temel alınan baskı: International Universities Press, Inc.,
Connecticut, 1989
1. baskı: İstanbul, Eylül 2019
ISBN 978-975-08-4553-6

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2018
Sertifika No: 44719
Copyright © 1977, Clare Winnicott

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
[facebook.com/YapiKrediKulturSanatYayincilik](https://www.facebook.com/YapiKrediKulturSanatYayincilik)
twitter.com/YKYHaber
[instagram.com/yapikrediyayinlari](https://www.instagram.com/yapikrediyayinlari)

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İÇİNDEKİLER

Sunuş • 7
Önsöz • 11
Editörün Önsözü • 13
Giriş • 19
Hasta • 23
İlk Görüşme • 26
İkinci Görüşme • 36
Üçüncü Görüşme • 47
Dördüncü Görüşme • 57
Beşinci Görüşme • 64
Altıncı Görüşme • 71
Yedinci Görüşme • 79
Sekizinci Görüşme • 85
Dokuzuncu Görüşme • 93
Onuncu Görüşme • 101
On Birinci Görüşme • 109
On İkinci Görüşme • 119
On Üçüncü Görüşme • 130
On Dördüncü Görüşme • 139
On Beşinci Görüşme • 143
On Altıncı Görüşme • 149
Piggle'in Anne Babasından
Sonsöz • 153

Sunuş

Bu kitapla uzun yıllar önce tesadüfen tanıştığımda henüz psikiyatri eğitimimin başlarındaydım. Psikopatoloji, tanılar, kriterler ve medikal tedavi içinde yoğrulurken resmen bu kitabın içine düştüm. Ne kadar büyülediğimi unutamam. Sonrasında çocuk psikiyatri uzmanlığı, daha da sonra psikanaliz formasyonu içine girmemde etkili olmuş ilk ve belki de en önemli kitaptır.

İki buçuk yaşındaki bu kız çocuğunun oyununun zenginliği, zihninin simgeleştirmelerinin büyüleyiciliği, annesinin zihnindeki yeri ve değeri beni fazlasıyla etkilemişti. Winnicott'un anladığı, çocuğa anlayabileceği şekilde çözümlenip sunduğu bu dili öğrenmek istemişim. Terapi odasının sadece görsel ve işitsel mahremine değil, analistin ve annesinin de zihinlerindeki en samimi alanlara girip sunan bu kitap, çocuklarla çalışan herkesi ve psikanalizle ilgili tüm insanları daha çok uzun yıllar büyülemeye devam edecektir.

Piggle, kız kardeşinin doğumundan sonra çok zorlanan, geceleri kabuslar gören, oyun oynamayı bırakmış ve benliği bölünmüş bir küçük kızın Winnicott ile psikanalitik çalışmasının sunumudur. İki yaş dört aylıkken başlayan ve beş yaş iki aylıkken biten on altı aralıklı seansı içerir. Çağdaş ve alışılmış çocuk analizinden farklı olarak seanslar, Piggle istediği zaman ve iki üç hafta ile üç ay arasında değişen aralıklarla sürdürülmüştür.

Piggle, Winnicott'un tedavisini üstlendiği muhtemelen son çocuk olgudur. Ölümünden sonra ise Claire Winnicott tarafından yayımlanan ilk kitap *The Piggle* olmuştur. Yayımlanmasının ardından analitik çerçeveyi sağlamaması üzerinden pek çok defa yeniden değerlendirilmiştir. Analiz, seansları gün ve saatleri belirli ve haftada en az üç olan net bir çerçeveye oturur. Hasta gereksinim duyduğunda ve annesini getirebildiğinde gerçekleşmiş olan bu süreç irdelenmeden bırakılmazdı tabii ki.

Winnicott kendisi bu konuda şunları söyler: “Ne zaman ki dikkat, aktarıma ve bilinçdışına verilir, o zaman seans sıklığı ve tedavi-

nin yapısından bağımsız olarak psikanalizden konuşuyor oluruz.”

“Psikanaliz ve psikoterapi farkından konuşurken en önemli unsur tedaviyi yapan kişinin eğitimidir.”

D. Winnicott'un psikanalize tutkusu 1919 yılında başlamıştır. Birinci Dünya Savaşı'nın son dokuz ayını bir savaş gemisinde subay hekim olarak geçirmiş, o zamanlar deneyimlediği deniz çatışmalarının kanlı zalimliklerinin de üstesinden tam olarak gelememiştir. 23 yaşında Cambridge Üniversitesi'ne tıp eğitimini tamamlamak üzere döndüğünde, düşlerini anımsamıyor olmasının telaşı onu, Freud'un *Düşlerin Yorumu* (1900) kitabıyla buluşturmuştur. 1923'te, bir pediatr olarak Londra Psikanaliz Enstitüsüne psikanalist olmak üzere başvurmuş ve ön-koşul olarak da on yıl süren bir kişisel analiz deneyiminden geçmiştir. 1934 yılında ise çocuk analisti unvanı alan ilk erkek olmuştur.

Bundan sonraki kırk yıl boyunca, yetişkin ve çocuklarla yaptığı psikanalitik uğraşı, pediatr olarak yaptığı çalışmalarla birleştirmiştir. Winnicott'un Freud'un özgün formülasyonlarına getirdiği ilave, bebeğin annesini en erken nasıl deneyimlediğine odaklandığı duygusal gelişim kuramıdır. Bu, annesini ve bebek ilişkisidir. Bu ilişkinin annesine ait kısmı bebeğin gelişen iç dünyasına katkıda bulunur. Anneye ve annenin bebeğin çaresizliğiyle özdeşleşebilme kapasitesine büyük önem verilir. Bu özdeşleşim, annenin bebeğin en erken gereksinimlerini karşılayabilme becerisini geliştirmesini sağlar. Winnicott buna “birincil annesel tasa” (primary maternal preoccupation) der. Babanın bu erken dönemdeki rolünü ise anne ve bebeğin bu yoğun deneyimi beraber yaşamalarına izin verme ve yardım etme olarak tanımlar. Daha sonra, dört ila dokuzuncu aydan itibaren ise bebek, anne ve babayı ayırt etmeye başladığı zamanda ancak baba kendisi olarak var olmaya başlar. Dokuzuncu ayla iki yaş arasında ise babanın görevi annesini bebeğin arasına girmektir, böylece büyüyen bebek, anne ve baba karşısındaki konumunun farkına varabilir. Birbirleriyle iyi çalışan, birbirinden ve aile hayatlarından keyif alan annesinler, eşzamanlı olarak sınır koyma ve alan açmanın önemini fark ederler. Bu durum, Oidipal meselelerin işlenmesi için uygun bir ortam sağlar. Anne babasal bakımın devamlılığı, özellikle bu erken dönemde, ama sonrasında da büyüyen çocuğun normal ruhsal

gelişiminde son derece önemlidir. Yeterince iyi annesizlik, çocuğun geç ergenliğinde evden ayrılabilmesi ve kendi hayatına devam edebilmesi şansını artırır. Bunlar, 1940'lardan itibaren Winnicott'un yazılarının özünü teşkil eder.

Winnicott'un gelişen formülasyonları, onun bir pediatri olarak erken bebek ile annesinin ilişkisine uyumlanabilmesine ve sezgisine bağlı olabilir. Yaşamının sonlarına doğru kendisi bunu, kendi psikanalitik deneyimine ve o süreçte kendi içindeki bebeğe ulaşabilmesine bağlamıştır. Bir insanın analitik süreçten geçerkenki duygusal yaşamını sorgulaması, onu kaçınılmaz olarak zihninin bebekleri evrelerinin farkındalığına götürür. Winnicott, kendi bebekleri evrelerinin gözlemlerinin, hastalarınınkilere karşılık geldiğini fark etmesiyle şaşırarak şu sonuca varmıştır ki, bebek bir insandır. Şimdi bu büyük bir bilimsel buluş olarak görülmesi de, 1940'larda, özellikle ilk altı ay oldukça önemsiz görülüyordu. Winnicott'un çalışmalarının yayılmasıyla ve Bowlby gibi başkalarının da düşünceleri ve yazılarıyla bebeğe ve çocuğa verilen önem ve bakım artmıştır.

Winnicott, "bebek bir insandır" saptamasına sonraki yıllarda sunu da eklemiştir: "Bebek diye bir şey yoktur. Bana bir bebek gösterin ki yanında ona bakan biri olmasın. Her bebeğin olduğu yerde ona bakan birisi de vardır." Böylece bir anne-bebek birlikteliğini tanımlamış ve bu dönemi de "mutlak bağımlılık" olarak adlandırmıştır.

Winnicott gitgide anlamıştır ki psikanaliz, psikopatolojiden çok, insan doğası üzerine bir çalışmadır ve normal gelişimle ilgilidir. Bu yaklaşım onu, çocuğun erken dönem çevresel yetersizliklerin çocuğun var olmasının devamlılığındaki kırılmalara sebep olduğu sonucuna götürmüştür.

Doğal süreçte bebek, kendi zaman algısının olduğu ayrışmamış tamlığından, uymak zorunda olduğu ve kimliğin oluşturulduğu gerçek zamana geçerken arada bir köprüye gereksinim duyar. Winnicott bu köprüye geçiş alanları ve daha dar anlamda geçiş nesnelere der. Bu, çocuğa bu zor süreçte rahatlama sunar.

Geçiş nesnelere, özgün bağlamında, bebeğin oluşmakta olan nesnelere ile dış dünya gerçekliği arasında köprü görevi gören nesnelere denir. Bebeğin narsisizminden nesne sevgisine (*object love*) aşamalı bir geçiş yapmasını sağlar. İlk ben-olmayan nesnedir,

ben ve diğeri ayırır. Dış dünyanın, maddi gerçekliğin yabancı, tehlikeli geldiği anlarda, tanıdık, güven duygusu verir, daimi varlığını sürdürerek bebeğin ve çocuğun kalesi olur, çocuğun bir yanılısına ile, düşsel bir evrene kaçmasına yardımcı olur.

Çocuğun bu nesne üzerinde mutlak hükmü vardır. Bu nesneye yapılan yatırım yok edilmez, yıkılmaz, yüklenen duygusal yatırım bastırılmaz. Unutulmaz ve yası da tutulmaz. Nesne anlamını kaybeder ve o anlam Winnicott'un yaratıcılık ve oyun olarak adlandırdığı alana aktarılır. Önemli olan şudur ki, geçiş nesnesi hiçbir şeyi temsil ediyor değildir. Mesela anneyi temsil etmez. Yine de geçiş nesnesinin işlevini sağlıklı yerine getirebilmesi için dışsal anne figürünün de varlığını sürdürmesi gerekmektedir. Eğer dışsal nesne, yani anne figürü, çocuğu bir şekilde hayalkırıklığına uğrattırsa geçiş nesnesi anlamını kaybeder ve başka bir şeye dönüşür.

Dış gerçekliği aşamalı olarak kabul etmek ve tümgüçlü narsisistik yapıdan çıkabilmek normal bir gelişim göstergesidir.

Winnicott, Piggle'in tümgüçlülüğünün alanına ve çocuğun kontrolüne girmeyi kabul etmiştir. Piggle terapinin sonunda: "Seni artık kimse görmeyecek! Sen doktor musun?" diye sorduğunda Winnicott ona cevaben; "Evet doktorum ve belki sizin evinize gelip kardeşini bile görsem, senin keşfettiğin ve sadece sana ait olan W sonsuza kadar bitti, o başka bir Winnicott olacaktır" demiştir. Piggle'in keşfettiği Winnicott'unun, anne ve babasıyla olan aksine, kardeşiyle asla paylaşmak zorunda olmayacağını, sadece ona ait olmuş olan birisi olduğunu söylemektedir. Bu, çocuğun çok erken vazgeçmek zorunda kaldığı tümgüçlülüğünü ona geri kazandırmaya yöneliktir.

Bu büyüleyici kitap da psikanalizin ve bilinçdışının dili, sezgisi ve becerisiyle bir usta olan Winnicott'tan okuyucuya aktarılan bir hediyedir.

Tijen Demirörs

Önsöz

Bu kitap bir psikanalistin küçük bir çocuğun tedavisi üzerine tuttuğu notlardan kelimesi kelimesine alınmış bölümlerden oluşmaktadır. Okur bu sayede konsültasyon odasının mahremiyetine girme ve çocuk ile terapisti çalışma sırasında inceleme gibi nadir bir olanağa kavuşmaktadır. Çocuklarla çalışan profesyoneller için değerli bir kaynak teşkil eden bu kitap, çocuklara ve gelişimlerine ilgi duyanların da ilgisini çekecektir.

Piggle merhum Dr. Winnicott'un yazılarına aşına olanları da yakından ilgilendirmektedir. Hekimin yorumları ile okurlar için aldığı diğer notlar tedaviyi ilerleme aşamasında tarif ederken, hekimin olanlara dair teorik fikirlerini de yansıtmaktadır. Aynı zamanda hekimin söyledikleri ile söyleme şekli, hekimin, psikanalitik kuram ile tekniğe çocukların tedavisi konusundaki katkılarını da canlı biçimde göstermektedir. Yine de bu, ağır bir ders kitabı değildir. Bir amaca yönelik bir yoğunluk ve zevkle birlikte çalışıp oynayan iki kişinin canlı bir öyküsüdür. Winnicott'a göre, "Bu yaşta bir çocuğun öncelikle oyun *oynayıp ondan zevk almadıkça* bir oyundan anlam çıkarması olası değildir." Kaygının üstesinden gelmek ve onu mevcut deneyim dahilinde kontrol altına almak eğlence yoluyla gerçekleşir (13. Görüşme).

Çocukla oyun sırasında Winnicott'un aldığı zevki okurlar da hissedecekler. Winnicott aktarımı algılayıp kabul eder ama çok daha fazlasını da yapar; kendine atfedilen çeşitli rolleri canlandırarak hayata geçirir. Çocuğun iç dünyasının oyunlaştırılması, onu en çok rahatsız eden düşlemleri yaşamasına ve oynamasına olanak verir. Bu oyunlaştırma, küçük dozlarda ve terapistin becerisi sayesinde güvenli hale getirilmiş bir ortamda gerçekleşir. Aktarımdaki yaratıcı gerilim sürdürülür ve oyunun devam edebilmesi için, kaygı ile merak seviyesi çocuğun kapasitesi dahilinde tutulur.

Dr. Winnicott tekniğini her bir olgunun gereksinimlerine uyarlardı. Tam psikanaliz gerekiyorsa ve olasıysa, analiz yapardı. Gerekmiyorsa, ya da olası değilse tekniğini, düzenli seanslardan

“talep üzerine” seanslara ya da tek ya da uzatılmış terapötik konsültasyonlara dönüştürecek şekilde değiştirirdi. Bu olguda “talep üzerine” metodu kullanılmıştır.

Bu kitabın elyazması metninde Dr. Winnicott’un, hastanın anne babasıyla çalışma yöntemi hakkında yorumlar yapmayı unutmamak için kendine yazdığı bir not yer almaktadır. Ne yazık ki tam ve açık yorumlar yerine, anne babayla çalışma ilişkileri hakkında hissettiklerini şifreli notlar halinde kaydetmiştir. Söz konusu notlar: “Anne babayla bilgi paylaş –aile terapisi olmaz– sosyal çalışma olmaz– psikanaliz *partagé* (paylaşıldı). Onlar tarafından güven ihlali yapılmadı, müdahale etmediler.”

Ayrıca hem anne babayla paylaşımın, hem de seansların geniş aralıklarla yapılmasının sahiplenme etkisini azalttığını, hastanın anne babasıyla ilişkisinin genel iyileşme sürecinin bir parçası olarak gelişmesine katkı sağladığını belirten bir not daha vardır. Okurlar Piggle olgusunda anne babanın psikoterapi alanı hakkında bilgisi olan meslek sahibi insanlar olduğunu bilmelidirler. Anne babanın katkısı çalışmanın sonuçları için büyük önem taşımıştır.

Terapi seyrek görüşmeler halinde iki buçuk yıldan uzun sürmüştür. Seans aralarında hasta sık sık anne babasının mektupları yoluyla neler hissettiğini mesajlar ve resimlerle Dr. Winnicott’a iletmiştir. Görüşmelerin çocuğun isteğine göre düzenlenmesi sağaltım görevi için hayati bir önem taşımıştır ve bu teknik ilişkinin sürdürülmesinde olağanüstü etkili olmuştur. Aktarımın gücü tedavinin sonuna kadar sürdürülebilmiş ve her iki tarafın memnuniyeti açısından inandırıcı ve dokunaklı bir şekilde son bulmuştur.

Clare Winnicott / R.D. Shepherd
Winnicott Yayıncılık Komitesi

Editörün Önsözü

Merhum Dr. Donald Winnicott'un bu kitabını sunmak hem bir ayrıcalık, hem de bir onurdur. Dr. Winnicott bu olağanüstü ve mahrem klinik belgeyi yazdıktan sonra birkaç yıl boyunca bir kenara kaldırmış, daha sonra Bayan Clare Winnicott ile küçük hastanın anne babası dışında okurlarla da paylaşmaya karar vermişti. Benim bu yazılardan haberdar oluşum ise, ancak Winnicott'un ayarlayabileceği bir tesadüf sonucunda, doktorun 1971'deki vefatından bir buçuk yıl öncesine rasgeldi. 1969 yazında kendisiyle yaptığım uzun tartışmaların notları ile sonrasında kendisine kitabın hazırlanmasında yardımcı olmak amaçlı yazışmalarımız, metnin düzenlenmesi için rehberim olmuştur. Doktorun belli bölümleri gözden geçirmek ve bazı kısa notları genişletmek adına yapabildikleri ile yapmayı planladıklarının çoğu, Winnicott'un işin başında belirlediği format ve tarzın dışına çıkmamak amacıyla olduğu gibi bırakılmıştır. Ancak mevcut haliyle de nadir bir klinik zekâ örneği olmanın yanı sıra, en seçkin ve yaratıcı psikanaliz ustalarından birinin bir çocukla çalışması sürecinde uyguladığı kuram ile tekniğinin çok değerli bir örneğidir.

Burada özellikle de biyografisine ulaşma olanağı bulamayan okurlar için Winnicott hakkında birkaç bilgi verme gereği görüyorum. İngiliz bir anne babanın çocuğu olan ve rahat koşullarla büyüyen Winnicott, yirmili yaşlarının başında tıp diploması aldı. Meslek hayatına Londra'da Paddington Green Çocuk Hastanesi'nde çocuk hastalıkları doktoru olarak başladı ve orada kırk yıl çalıştı; bu süre zarfında altmış bin kadar anne ve çocuk gördü; çocuk hastalıkları uzmanı olarak çalışmaya başlamasından kısa bir süre sonra Ernest Jones ile temas kurdu. Jones onu psikanaliz için James Strachey'e yönlendirdi. Winnicott bu yıllardan şöyle bahseder: "O dönem danışman çocuk hekimi olarak çalışıyordum; sayısız olgu geçmesine ulaşmanın, kendi analizim sayesinde, herkesin benim için anlam kazanmaya başlayan psikanalitik kuramlara ihtiyaç duyabileceğini,

hastane eğitimine gelen bilgisiz anne babalar üzerinden doğrulanmanın ne kadar heyecan verici olduğunu tahmin edebilirsiniz. O zamanlar aynı zamanda çocuk hekimi olan psikanalist yoktu, bu yüzden yirmi otuz yıl süreyle tek örnek olarak kaldım.”¹

Üne ve dünya çapında itibara ömrünün son on beş yılında kavuştu. Bir ekol kurmamış, öğretilerini yayan bir takipçi grubuna da önderlik etmemiştir. Bulgularını sunmaktaki iddiasız ve dolaysız tavrıyla, basit ama benzersiz üslubuyla takdir kazandı. Yazdıkları ve söyledikleriyle gerçek işinin canlı örneklerini –bulgularının ikna edici kanıtlarını– bilim çevreleri ile psikiyatri ve psikanaliz dergilerine, sıklıkla daha geniş anne baba, sosyal hizmet uzmanı, öğretmen çevrelerine, eğitim, ruh sağlığı ve çocuk bakımı hizmetleri alanlarına ilgi duyan herkese sundu. Winnicott, kişinin başından beri farkında olmadan ya da insanın gelişimi ve tatmini açısından önemini takdir edemeden bildiklerinin önemini ve anlamını keşfederek insan doğası biliminde bir tarih yazdı. Yayınlanmış kitap ve makalelerinden oluşan bibliyografyasının güncellenmemiş hali yüz doksan maddeden oluşmaktadır.² Böyle büyük çaplı bir yayın listesinin ana konularını bile özetlemek başlı başına bir kitap teşkil eder, fakat Winnicott’un makalelerinin özü için Winnicott’un toplu makalelerinin yeni baskısında yer alan Masud Khan’ın önsözüne göz atmak faydalı olacaktır.³

Yaklaşık yirmi yıl süreyle en saygın hocalarımdan biri olan Donald Winnicott benim için bir dost ve danışmandı. Avrupa’da Uluslararası Psikanaliz Kongresi’ne her gidişimde Londra’dan geçmek âdetim olduğundan, 1969 senesinin haziran ayında Winnicott’a bir mektup yazıp Roma’ya gitmeden evvel, ikimiz de kongre öncesi faaliyetlerle meşgul olacağımız için ziyaretime vakit ayırıp ayıramayacağımı sordum. Derhal cevap yazıp Londra’ya gelişimin hemen akabinde, bir akşam görüşmeyi önerdi. Fakat aynı gün kendisinden bir mektup daha aldım:

-
- 1 “A Personal View of the Kleinian Contribution” [Klein Teorisi Hakkında Kişisel Görüşler], *Maturational Processes and the Facilitating Environment*, New York: International Universities Press, 1965, s. 172.
  - 2 Bkz. editör listesi, *Maturational Processes and the Facilitating Environment*, New York: International Universities Press, 1965.
  - 3 *Through Paediatrics to Psycho-Analysis*, Londra: Hogarth Press, 1975.